

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 186 (XXX) — Nr. 195

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 2 martie 2018

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 8 din 18 ianuarie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 188 alin. (1) din Codul de procedură civilă	2–3
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
254. — Ordin al ministrului sănătății privind aprobarea detalierei pe județe a numărului total de paturi, pe anul 2018, din unitățile sanitare publice și private pentru care casele de asigurări de sănătate pot încheia contracte de furnizare de servicii medicale spitalicești	4–5
ACTE ALE CONSILIULUI CONCURENȚEI	
379. — Ordin privind punerea în aplicare a Regulamentului pentru modificarea și completarea Regulamentului de organizare și funcționare al Consiliului Concurenței, pus în aplicare prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 376/2017	6–8
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 3 din 22 ianuarie 2018 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	9–15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 8**

din 18 ianuarie 2018

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 188 alin. (1)
din Codul de procedură civilă**

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 188 alin. (1) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Răuț Vasile în Dosarul nr. 2.430/95/2016/a2 al Curții de Apel Craiova — Secția a II-a civilă. Excepția de neconstituționalitate formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.156D/2017.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost în mod legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, invocând jurisprudența Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Decizia nr. 42 din 14 martie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 2.430/95/2016/a2, **Curtea de Apel Craiova — Secția a II-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 188 alin. (1) din Codul de procedură civilă.** Excepția a fost ridicată de Răuț Vasile, contestator într-o cauză având ca obiect soluționarea contestației în anulare formulate împotriva unei decizii prin care a fost respinsă cererea de reexaminare a amenzii judiciare aplicate contestatorului.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul arată că dispozițiile art. 188 alin. (1) din Codul de procedură civilă nu respectă criteriile de claritate, precizie, previzibilitate și predictibilitate pe care un text de act normativ trebuie să le îndeplinească. Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative a impus cerința ca actele normative să fie redactate într-un limbaj și stil juridic specific, normativ, concis, sobru, clar și precis care să excludă orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie. Or, textul de lege criticat nu menționează în concret dacă este necesar ca instanța să pună în vedere părții că va fi sancționată în cazul nerespectării dispozițiilor instanței sau dacă sancțiunea se dispune direct de instanță, fără avertizare. Principiul securității juridice impune „protecția cetățenilor contra unui pericol care vine chiar din partea noimei juridice, contra unei insecurități pe care aceasta a creat-o sau pe care riscă s-o creeze”. Acest principiu a fost consacrat și a cunoscut o continuă îmbogățire în dreptul european, atât la nivel general comunitar, cât și în materia protecției drepturilor omului,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului statuând în mod explicit legătura acestui principiu cu unul dintre drepturile fundamentale reglementate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, respectiv dreptul la un proces echitabil.

6. Prevederile art. 188 alin. (1) din Codul de procedură civilă au primit interpretări diferite din partea instanțelor, împrejurare care este contrară dreptului la un proces echitabil, respectiv dreptului părții de a-i fi soluționată cauza de o instanță imparțială. Poziția dominantă pe care se află instanța în cursul unui proces și lipsa reglementării legale a unei opoziții din partea părții pentru stoparea derapajelor de la normele de procedură ale instanței constituie o lipsă de protecție a justițiabilului în fața abuzului dreptului. Aplicarea unei sancțiuni pentru afirmații care au legătură cu desfășurarea legală a procesului conduce la intimidarea părții în scopul îndepărtării sale de la participarea activă la soluționarea cauzei și de la stăruința în apărarea drepturilor sale. Nu se poate considera respectat dreptul la un proces echitabil dacă partea este obstrucționată în a formula cereri și a ridica excepții. Este adevărat că legiuitorul a urmărit să limiteze posibilitatea justițiabilului de a formula cereri de recuzare în scopul tergiversării judecății, dar la fel de adevărat este și că justițiabilul trebuie protejat împotriva abuzurilor instanței, astfel că neconstituționalitatea textului legal criticat rezidă în faptul că justiția trebuie făcută în interesul justițiabilului, iar nu împotriva acestuia.

7. **Curtea de Apel Craiova — Secția a II-a civilă** apreciază că textele legale criticate întrunesc toate exigențele de claritate, precizie și previzibilitate, astfel că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Posibilitatea aplicării amenzi prevăzute de art. 188 alin. (1) din Codul de procedură civilă are rolul de a asigura respectul cuvenit actului de justiție, ordinii și solemnității ședințelor de judecată, neîmpiedicând accesul liber la justiție și nici dreptul la un proces echitabil. Aplicarea sancțiunii poate fi contestată potrivit art. 191 din Codul de procedură civilă prin formularea unei cereri de reexaminare. Aplicarea amenzi, în temeiul art. 188 alin. (1), nu oprește cursul judecății și nici nu influențează soluția ce urmează a se pronunța, amenda neavând nicio legătură cu fondul litigiului. În concluzie, instanța apreciază că dispozițiile criticate nu încalcă dispozițiile art. 21 din Constituție.

8. Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Potrivit dispozițiilor, cu caracter de principiu fundamental al procesului civil, cuprinse în art. 12 din Codul de procedură civilă, drepturile procesuale trebuie exercitate cu bună-credință, potrivit scopului în vederea căruia au fost recunoscute de lege și fără a se încălca drepturile procesuale ale altei părți; partea care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv răspunde pentru prejudiciile materiale și morale cauzate, ea putând fi obligată, potrivit legii, la plata unei amenzi judiciare; de asemenea, partea care nu își îndeplinește cu bună-credință obligațiile procesuale răspunde în condițiile arătate de lege. Măsurile pe care le ia președintele completului, în cadrul

poliției ședinței, vizează numai acte de tulburare a ședinței sau acte de indisciplină, fără caracter penal.

10. Așa fiind, în opinia Guvernului, rămân de actualitate, *mutatis mutandis*, considerentele reținute în jurisprudența Curții Constituționale, cu consecința neafectării de către prevederile legale criticate a dispozițiilor constituționale invocate. Dimpotrivă, dispozițiile legale criticate instituie soluții normative care dau expresie imperativului asigurării ordinii, bunei-cuviințe și a solemnității ședinței de judecată, dar și exigențelor normelor constituționale privitoare la dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor în termen rezonabil, precum și la dreptul la apărare.

11. **Președinții Senatului și Camerei Deputaților și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctul lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 188 alin. (1) din Codul de procedură civilă, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din 10 aprilie 2015, cu următorul conținut: „*Nerespectarea de către oricare dintre părți sau de către alte persoane a măsurilor luate de către instanță pentru asigurarea ordinii și solemnității ședinței de judecată se sancționează cu amendă judiciară de la 100 lei la 1.000 lei.*”

14. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 21 referitor la accesul liber la justiție și la dreptul la un proces echitabil.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, deși dispozițiile art. 188 alin. (1) din Codul de procedură civilă nu au mai făcut obiect al controlului de constituționalitate, acestea au preluat soluția legislativă consacrată de art. 108² alin. 2 din Codul de procedură civilă din 1865, normă procesuală care a fost analizată de Curte, din perspectiva aceluiași critici de neconstituționalitate, raportate la art. 21 din Constituție, instanța constituțională constatând conformitatea ei cu Legea fundamentală. Astfel, prin Decizia nr. 8 din 17 ianuarie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 114 din 28 februarie 2013, prin Decizia nr. 231 din

19. Pentru toate aceste motive, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Răuț Vasile în Dosarul nr. 2.430/95/2016/a2 al Curții de Apel Craiova — Secția a II-a civilă și constată că prevederile art. 188 alin. (1) din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Craiova — Secția a II-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 18 ianuarie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

19 februarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 209 din 1 aprilie 2009, sau Decizia nr. 547 din 18 octombrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.030 din 21 noiembrie 2005, Curtea a statuat că textele de lege criticate nu cuprind prevederi de natură să aducă atingere dreptului de acces la justiție. Dimpotrivă, dispozițiile art. 108⁵ din Codul de procedură civilă din 1865 [în prezent, preluate de art. 191 din actualul Cod de procedură civilă] prevăd că persoana obligată la amendă sau despăgubire poate face cerere de reexaminare, prin care solicită, motivat, să se revină asupra amenzi ori despăgubirii. De asemenea, Curtea a reținut că dispozițiile criticate nu instituie inegalități sau discriminări între cetățeni ori categorii de persoane, ci prevăd doar posibilitatea aplicării unor amenzi judiciare, în cazul exercitării cu rea-credință a unor drepturi procesuale, ceea ce corespunde exigențelor art. 57 din Constituție, care instituie îndatorirea fundamentală a cetățenilor de a exercita drepturile și libertățile constituționale cu bună-credință, fără încălcarea drepturilor și libertăților celorlalți.

16. Mai mult, Curtea a statuat că reglementarea criticată a fost adoptată de legiuitor în cadrul competenței sale constituționale, astfel cum este consacrată prin art. 126 alin. (2) și art. 129 din Constituție, potrivit cărora „*Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege*”, iar „*Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii*”.

17. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să justifice reconsiderarea jurisprudenței în materie a Curții Constituționale, soluția și considerentele deciziilor amintite își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză, Curtea urmând a respinge prezenta excepție de neconstituționalitate, ca neîntemeiată.

18. Pe de altă parte, referitor la criticile autorului excepției în prezenta cauză, potrivit cărora „textul de lege criticat nu menționează în concret dacă este necesar ca instanța să pună în vedere părții că va fi sancționată în cazul nerespectării dispozițiilor instanței sau dacă sancțiunea se dispune direct de instanță, fără avertizare”, astfel că „justițiabilul trebuie protejat împotriva abuzurilor instanței”, Curtea reține că acestea nu vizează probleme de constituționalitate a normei procesuale, ci de aplicare a acesteia de către instanța de judecată care constată nerespectarea de către oricare dintre părți sau de către alte persoane a măsurilor luate pentru asigurarea ordinii și solemnității ședinței de judecată, aplicare a legii care poate fi cenzurată, ulterior, de instanța care soluționează cererea de reexaminare a amenzi judiciare aplicate în cauză.

Magistrat-asistent-șef,
Mihaela Senia Costinescu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

ORDIN

**privind aprobarea detalierii pe județe a numărului total de paturi, pe anul 2018,
din unitățile sanitare publice și private pentru care casele de asigurări de sănătate
pot încheia contracte de furnizare de servicii medicale spitalicești**

Având în vedere:

— Referatul Direcției management și structuri sanitare nr. S.P. 1.112 din 23.02.2018;

— prevederile Hotărârii Guvernului nr. 115/2017 privind aprobarea Planului național de paturi pentru perioada 2017—2019, în temeiul prevederilor art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății emite următorul ordin:

Art. 1. — (1) Se aprobă detalierea pe județe a numărului total de paturi, pe anul 2018, din unitățile sanitare publice și private pentru care casele de asigurări de sănătate pot încheia contracte de furnizare de servicii medicale spitalicești în regim de spitalizare continuă, conform anexei nr. 1.

(2) Numărul de paturi prevăzut la alin. (1) se referă la numărul de paturi pentru care se asigură finanțarea din fonduri publice, fără a îngrădi posibilitatea funcționării structurilor spitalicești cu un număr mai mare de paturi, care să fie finanțate din alte surse.

Art. 2. — (1) În numărul de paturi pe județ se includ paturile din unitățile sanitare publice cu paturi din rețeaua Ministerului Sănătății, din unitățile sanitare cu paturi aflate în subordinea ministerelor și instituțiilor cu rețea sanitară proprie, inclusiv cele al căror management a fost transferat autorităților administrației publice locale, din subordinea Academiei Române, precum și din Institutul Național de Expertiză Medicală și Recuperare a Capacității de Muncă și paturile din unitățile sanitare private, care oferă servicii medicale de spitalizare continuă.

(2) În numărul de paturi prevăzut la alin. (1) se includ și paturile din sanatorii și preventorii.

(3) În numărul de paturi prevăzut la alin. (1) nu se includ paturile aprobate pentru pacienții care se află în executarea unei măsuri educative ori de siguranță privative de libertate și nici paturile din penitenciarele-spital care se contractează de casele de asigurări de sănătate, separat, fără a face parte din Planul național de paturi.

Art. 3. — Structurile implicate din cadrul Ministerului Sănătății, direcțiile de sănătate publică, casele de asigurări de sănătate județene, respectiv a municipiului București, Casa Asigurărilor de Sănătate a Apărării, Ordinii Publice, Siguranței Naționale și Autorității Judecătorești, Casa Națională de Asigurări de Sănătate, Casa Națională de Pensii Publice, precum și unitățile sanitare cu paturi publice și private vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 4. — (1) În județele/municipiul București în care funcționează unități sanitare cu paturi aflate în subordinea ministerelor și instituțiilor cu rețea sanitară proprie și în subordinea Academiei Române, casele de asigurări de sănătate județene și a municipiului București împreună cu Casa Asigurărilor de Sănătate a Apărării, Ordinii Publice, Siguranței Naționale și Autorității Judecătorești și Casa Națională de Pensii Publice vor stabili numărul de paturi pentru care se asigură finanțarea din fonduri publice, cu încadrarea în numărul de paturi aprobat la nivelul județelor/municipiului București.

(2) Județele în care funcționează unități sanitare cu paturi aflate în subordinea altor ministere și instituții cu rețea sanitară proprie și în subordinea Academiei Române sunt prevăzute în anexa nr. 2.

Art. 5. — Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 6. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul sănătății,
Sorina Pintea

DETALIEREA PE JUDEȚE

a numărului total de paturi, pe anul 2018, din unitățile sanitare publice și private pentru care casele de asigurări de sănătate pot încheia contracte de furnizare de servicii medicale spitalicești în regim de spitalizare continuă

Nr. crt.	Județul	Planul național de paturi 2018
1	Alba	1.802
2	Arad	2.191
3	Argeș	2.746
4	Bacău	3.180
5	Bihor	3.528
6	Bistrița-Năsăud	1.282
7	Botoșani	2.062
8	Brașov	3.438
9	Brăila	1.777
10	Buzău	1.843
11	Caraș-Severin	1.471
12	Călărași	953
13	Cluj	6.237
14	Constanța	4.418
15	Covasna	1.453
16	Dâmbovița	2.028
17	Dolj	4.380
18	Galați	2.838
19	Giurgiu	683
20	Gorj	1.888
21	Harghita	1.724
22	Hunedoara	2.873

Nr. crt.	Județul	Planul național de paturi 2018
23	Ialomița	775
24	Iași	6.859
25	Ifov	644
26	Maramureș	2.518
27	Mehedinți	1.296
28	Mureș	3.931
29	Neamț	2.374
30	Olt	1.830
31	Prahova	3.649
32	Satu Mare	1.605
33	Sălaj	1.055
34	Sibiu	2.527
35	Suceava	2.880
36	Teleorman	1.591
37	Timiș	4.972
38	Tulcea	800
39	Vaslui	1.943
40	Vâlcea	1.946
41	Vrancea	1.258
42	București	20.331
	TOTAL	119.579

JUDEȚE

în care funcționează unități sanitare cu paturi aflate în subordinea ministerelor și instituțiilor cu rețea sanitară proprie și în subordinea Academiei Române

Nr. crt.	Județul
1	Argeș
2	Bacău
3	Bihor
4	Brașov
5	Cluj
6	Constanța
7	Dolj
8	Galați
9	Hunedoara

Nr. crt.	Județul
10	Iași
11	Mehedinți
12	Neamț
13	Prahova
14	Sibiu
15	Timiș
16	Vrancea
17	București

ACTE ALE CONSILIULUI CONCURENȚEI

CONSILIUL CONCURENȚEI

ORDIN

privind punerea în aplicare a Regulamentului pentru modificarea și completarea Regulamentului de organizare și funcționare al Consiliului Concurenței, pus în aplicare prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 376/2017

În baza prevederilor art. 19 alin. (4) lit. d), ale art. 26 alin. (1) și ale art. 27 alin. (1) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Consiliului Concurenței emite următorul ordin:

Art. 1. — În urma adoptării în plenul Consiliului Concurenței, se pune în aplicare Regulamentul pentru modificarea și completarea Regulamentului de organizare și funcționare al Consiliului Concurenței, pus în aplicare prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 376/2017, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 601 din 26 iulie 2017,

cu completările ulterioare, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Compartimentele de specialitate din cadrul Consiliului Concurenței vor urmări punerea în aplicare a prevederilor prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Consiliului Concurenței,
Bogdan Marius Chirițoiu

București, 20 februarie 2018.
Nr. 379.

ANEXĂ

REGULAMENT

pentru modificarea și completarea Regulamentului de organizare și funcționare al Consiliului Concurenței, pus în aplicare prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 376/2017

În temeiul art. 26 alin. (1) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul Concurenței adoptă prezentul regulament.

Art. I. — Regulamentul de organizare și funcționare al Consiliului Concurenței, pus în aplicare prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 376/2017, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 601 din 26 iulie 2017, cu completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 1. — (1) Administrarea și punerea în aplicare a prevederilor Legii concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *Legea concurenței*, a prevederilor Legii nr. 11/1991 privind combaterea concurenței neloiale, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *Legea privind concurența neloială*, a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările ulterioare, denumită în continuare *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014*, a prevederilor Legii nr. 202/2016 privind integrarea sistemului feroviar din România în spațiul feroviar unic european, cu privire la atribuțiile Consiliului Național de Supraveghere din Domeniul Feroviar, denumită în continuare *Legea nr. 202/2016*, precum și a prevederilor art. 66¹, 66², 67¹ și 67² din Ordonanța Guvernului nr. 22/1999 privind administrarea porturilor și a căilor navigabile,

utilizarea infrastructurilor de transport naval aparținând domeniului public, precum și desfășurarea activităților de transport naval în porturi și pe căile navigabile interioare, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu privire la atribuțiile Consiliului de Supraveghere din Domeniul Naval, denumită în continuare *Ordonanța Guvernului nr. 22/1999*, sunt încredințate Consiliului Concurenței, ca autoritate administrativă autonomă în domeniul concurenței, cu personalitate juridică.”

2. După articolul 3 se introduce un nou articol, articolul 31, cu următorul cuprins:

„Art. 31. — (1) În cadrul Consiliului Concurenței este organizat și funcționează ca structură fără personalitate juridică Consiliul de supraveghere din domeniul naval, potrivit prevederilor art. 66¹ din Ordonanța Guvernului nr. 22/1999. Structura organizatorică a Consiliului de supraveghere din domeniul naval este prevăzută în anexa la prezentul regulament.

(2) În scopul realizării atribuțiilor și competențelor sale generale și specifice prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 22/1999, Consiliul de supraveghere din domeniul naval adoptă propriul regulament de organizare și funcționare, care este pus în aplicare prin ordin al președintelui Consiliului Concurenței.

(3) Cheltuielile necesare desfășurării activității Consiliului de supraveghere din domeniul naval sunt cuprinse în bugetul propriu, parte a bugetului Consiliului Concurenței.”

3. Articolul 4 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 4. — Organizarea și structura Consiliului Concurenței, reglementate prin prezentul regulament, asigură realizarea atribuțiilor prevăzute de Legea concurenței, de Legea privind concurența neloială, de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014, de Legea nr. 202/2016, precum și de Ordonanța Guvernului nr. 22/1999.”

4. La articolul 7, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 7. — (1) Direcțiile, serviciile și compartimentele Consiliului Concurenței sunt: Direcția bunuri de consum, Direcția servicii, Direcția industrie și energie, Direcția ajutor de stat, Direcția licitații, Direcția de supraveghere feroviară, Direcția cercetare, Direcția juridic-contencios, Direcția relații externe și comunicare, Direcția teritorială, Direcția economică și managementul personalului, Direcția administrativă, Serviciul carteluri, Serviciul asistență plen, Serviciul relații instituționale și comunicare, Serviciul tehnologia informației și comunicații, Serviciul dezvoltare instituțională, Serviciul de asistență tehnică și cooperare, Serviciul monitorizare interinstituțională, Serviciul de supraveghere din domeniul naval, Serviciul achiziții publice, Compartimentul economist-șef, Compartimentul audit public intern, Compartimentul documente clasificate, Compartimentul asistență director general.”

5. La articolul 7, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alineatul (4¹), cu următorul cuprins:

„(4¹) În cadrul Consiliului Concurenței se organizează Serviciul de supraveghere din domeniul naval, ca structură organizatorică în scopul desfășurării activității Consiliului de supraveghere din domeniul naval, fiind subordonat acestuia în ceea ce privește exercitarea atribuțiilor prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 22/1999. Numărul maxim de posturi în cadrul Serviciului de supraveghere din domeniul naval este de 16 și se stabilește prin ordin al președintelui Consiliului Concurenței, după consultarea președintelui Consiliului de supraveghere din domeniul naval.”

6. La articolul 11 alineatul (1), literele c) și q) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„c) emite ordine de punere în aplicare, suspendare sau abrogare a reglementărilor adoptate în plen de Consiliul Concurenței, precum și a regulamentelor și instrucțiunilor aprobate de Consiliul național de supraveghere din domeniul feroviar și de Consiliul de supraveghere din domeniul naval;

q) numește și revocă din funcție membrii Consiliului național de supraveghere din domeniul feroviar, precum și membrii Consiliului de supraveghere din domeniul naval;”.

7. După articolul 21 se introduce un nou articol, articolul 21¹, cu următorul cuprins:

„Art. 21¹. — Serviciul de supraveghere din domeniul naval are următoarele atribuții:

a) monitorizează și analizează în ce măsură administrațiile portuare înființate potrivit art. 23 alin. (1) și (2) din Ordonanța Guvernului nr. 22/1999 pun la dispoziția tuturor utilizatorilor, în mod liber și nediscriminatoriu, infrastructura de transport naval;

b) analizează și formulează propuneri privind normele de fundamentare a tarifelor prevăzute la art. 37 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 22/1999, a chiriei și redevenței pentru închirierea și concesiunea/subconcesiunea terenurilor portuare care aparțin domeniului public al statului sau unităților administrativ-teritoriale, percepute de către administrațiile portuare prevăzute la art. 23 alin. (1) și (2) din Ordonanța Guvernului nr. 22/1999, precum și structura pe elemente de cheltuieli a acestora și monitorizează aplicarea lor în mod nediscriminatoriu;

c) analizează și formulează propuneri privind normele de fundamentare a tarifelor percepute pentru efectuarea serviciilor de siguranță și structura pe elemente de cheltuieli a acestor tarife, verifică proporționalitatea acestora cu costul serviciului furnizat, precum și aplicarea lor în mod nediscriminatoriu;

d) analizează și formulează propuneri cu privire la plângerile formulate în temeiul prevederilor art. 66² alin. (2) lit. d) din Ordonanța Guvernului nr. 22/1999;

e) analizează și formulează propuneri cu privire la procedura de elaborare a contractelor-cadru prevăzută la art. 40¹ din Ordonanța Guvernului nr. 22/1999;

f) monitorizează activitatea în domeniul naval, elaborează studii de piață în acest domeniu și, atunci când este cazul, colaborează cu direcțiile Consiliului Concurenței pentru a asigura consistența intervențiilor pe piață și formulează propuneri de măsuri menite să faciliteze dezvoltarea pieței serviciilor de transport naval;

g) solicită informații și/sau documente relevante privind activitățile desfășurate în îndeplinirea atribuțiilor;

h) analizează respectarea cadrului legal în domeniul de activitate al Consiliului de supraveghere în domeniul naval și elaborează propuneri în vederea emiterii de avize sau puncte de vedere pentru proiectele de acte normative, proiectele de documente de politici publice în domeniul naval, care pot avea impact anticoncurențial, cu posibilitatea recomandării modificării acestora;

i) elaborează proiecte de regulamente și instrucțiuni în scopul îndeplinirii atribuțiilor legale ale Consiliului de supraveghere din domeniul naval;

j) colaborează cu Direcția juridic-contencios în vederea îndeplinirii activității de reprezentare a Consiliului Concurenței în fața instanțelor judecătorești, precum și pentru formularea poziției Consiliului Concurenței în cadrul Grupului de Lucru Contencios UE aflat sub coordonarea agentului guvernamental pentru Curtea de Justiție a Uniunii Europene;

k) elaborează proiectul de raport anual privind activitatea Consiliului de supraveghere din domeniul naval;

l) participă, la solicitarea Consiliului de supraveghere din domeniul naval, la reuniuni de profil din țară și străinătate;

m) efectuează inspecții inopinate, în condițiile legii;

n) asigură publicarea deciziilor și rapoartelor anuale pe pagina web a Consiliului de supraveghere din domeniul naval, în colaborare cu Direcția cercetare din cadrul Consiliului Concurenței;

o) transmite spre executare deciziile Consiliului de supraveghere din domeniul naval și procesele-verbale de constatare și sancționare și urmărește aplicarea efectivă a acestora, respectiv a obligațiilor sau condițiilor impuse de Consiliul de supraveghere din domeniul naval, cu excepția încasării amenzii contravenționale;

p) predă la arhiva autorității de concurență toate dosarele, studiile, rapoartele și alte documente ce conțin date și informații utile și participă la crearea bazei centralizate de date și de documentare a Consiliului Concurenței;

q) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 22/1999 în competența Consiliului de supraveghere din domeniul naval.”

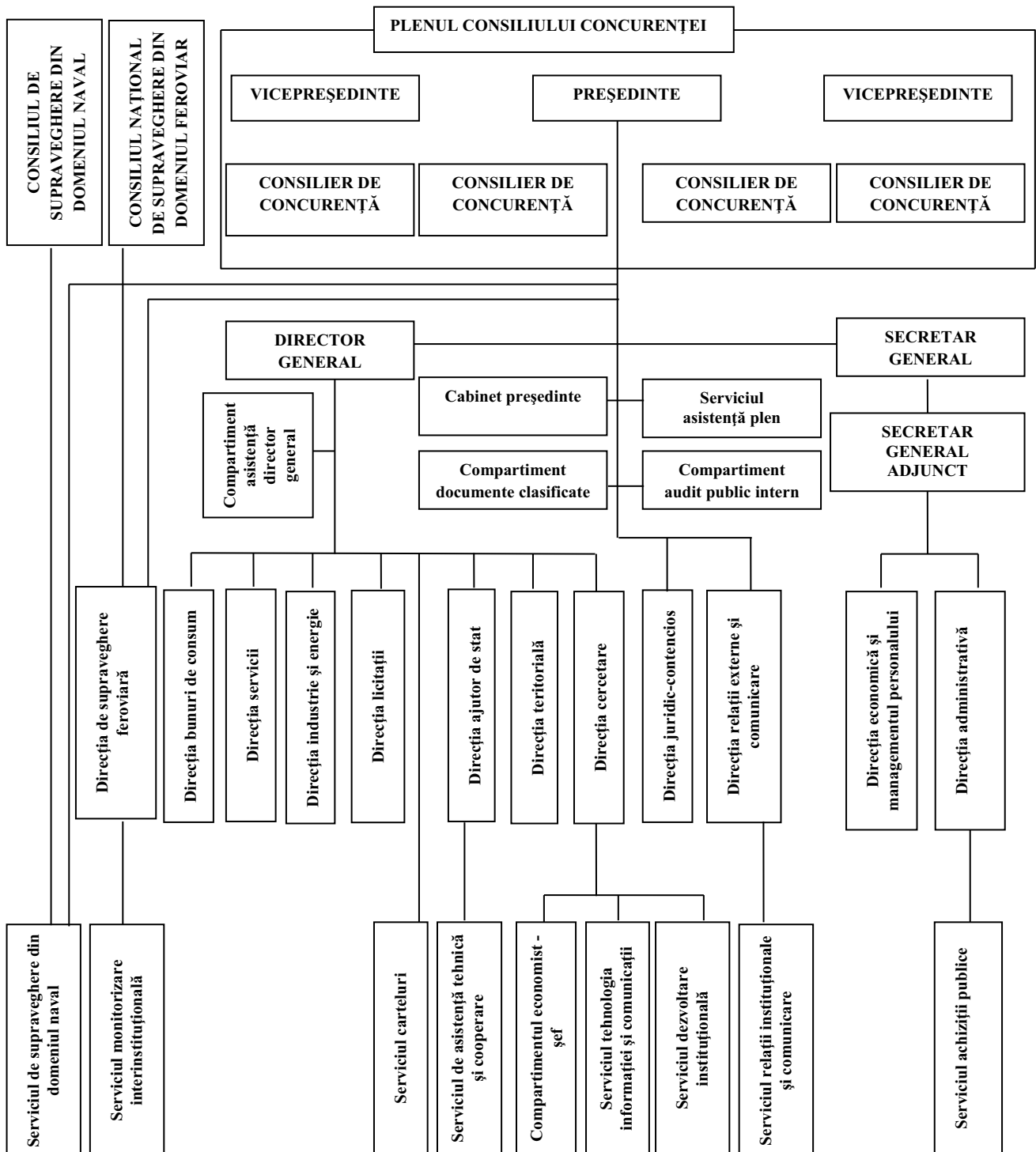
8. La articolul 31, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alineatul (5), cu următorul cuprins:

„(5) Consiliul de supraveghere din domeniul naval înființează prin regulamentul de organizare și funcționare propriu registrele necesare desfășurării activității.”

9. Anexa nr. 1 se modifică și se înlocuiește cu anexa la prezentul regulament.

Art. II. — Prezentul regulament este pus în aplicare prin ordin al președintelui Consiliului Concurenței și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Organigrama Consiliului Concurenței

*) Anexa este reprodusă în facsimil.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 3

din 22 ianuarie 2018

Dosar nr. 2.420/1/2017

Gabriela Elena Bogasiu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Lavinia Curelea	— președintele delegat al Secției I civile
Eugenia Voicheci	— președintele Secției a II-a civile
Ionel Barbă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Rodica Susanu	— judecător la Secția I civilă
Cristina Petronela Văleanu	— judecător la Secția I civilă
Alina Iuliana Țuca	— judecător la Secția I civilă
Carmen Georgeta Negriță	— judecător la Secția I civilă
Mirela Vișan	— judecător la Secția I civilă
Tatiana Gabriela Năstase	— judecător la Secția a II-a civilă
Ianina Blandiana Grădinaru	— judecător la Secția a II-a civilă
George Bogdan Florescu	— judecător la Secția a II-a civilă
Petronela Iulia Nițu	— judecător la Secția a II-a civilă
Carmen Trănica Teau	— judecător la Secția a II-a civilă
Maria Hrudei	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mona Magdalena Baciu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Marius Ionel Ionescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Viorica Trestianu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Dana Iarina Vartires	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a fost constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 27⁵ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul Î.C.C.J.*).

Ședința este prezidată de doamna judecător Gabriela Elena Bogasiu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă domnul Aurel Segărceanu, magistrat-asistent desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul Î.C.C.J.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Tribunalul Gorj — Secția I civilă, în Dosarul nr. 15.721/318/2016, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile referitoare la următoarea chestiune de drept:

„Interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 452 din Codul de procedură civilă, raportat la dispozițiile art. 453 și art. 394 alin. (3) din același cod și art. 14 din Normele metodologice pentru aplicarea Legii nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, aprobate prin Ordinul ministrului de stat, ministrul justiției, nr. 760/C din 22 aprilie 1999 (*Normele metodologice pentru aplicarea Legii nr. 146/1997*), precum și la Decizia nr. 19 din 18 noiembrie 2013, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii¹, în sensul de a se stabili dacă sintagma «închiderea dezbaterilor asupra fondului cauzei» din cuprinsul art. 452 din Codul de procedură civilă face referire la dosarul în care s-au ocazionat cheltuielile de judecată sau la dosarul în care se solicită, pe cale principală, cheltuielile de judecată, în condițiile în care art. 394 alin. (3) din același cod prevede că după închiderea dezbaterilor părțile nu mai pot depune niciun înscris la dosarul cauzei, sub sancțiunea de a nu fi luat în seamă.”

Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților, potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă; se arată, de asemenea, că au fost depuse la dosar jurisprudența în materie și opiniile judecătorilor din cadrul instanțelor de judecată, precum și răspunsul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în sensul că nu s-a verificat și nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii în problema de drept care formează obiectul sesizării.

În urma deliberărilor, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

1. Tribunalul Gorj — Secția I civilă, prin Încheierea din 5 iulie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 15.721/318/2016, a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, prin care să se dea o rezolvare de principiu cu privire la următoarea chestiune de drept:

„Interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 452 din Codul de procedură civilă, raportat la dispozițiile art. 453 și art. 394 alin. (3) din același cod și art. 14 din Normele metodologice pentru aplicarea Legii nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, aprobate prin Ordinul ministrului de stat, ministrul justiției, nr. 760/C din 22 aprilie 1999, precum și la Decizia nr. 19 din 18 noiembrie 2013, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul

¹ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 45 din 20 ianuarie 2014.

legii, în sensul de a se stabili dacă sintagma «închiderea dezbaterilor asupra fondului cauzei» din cuprinsul art. 452 din Codul de procedură civilă face referire la dosarul în care s-au ocazionat cheltuielile de judecată sau la dosarul în care se solicită, pe cale principală, cheltuielile de judecată, în condițiile în care art. 394 alin. (3) din același cod prevede că după închiderea dezbaterilor părțile nu mai pot depune niciun înscris la dosarul cauzei, sub sancțiunea de a nu fi luat în seamă.”

II. Expunerea succintă a procesului. Obiectul învestirii instanței care a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile. Stadiul procesual în care se află pricina

2. Prin acțiunea înregistrată pe rolul Judecătoria Târgu Jiu, la data de 28 septembrie 2016, reclamanta A. a solicitat obligarea pârâtei B. la plata sumei de 2.205 lei, reprezentând cheltuieli de judecată (constând în taxă de timbru și onorariu de avocat) efectuate într-un alt dosar, al aceleiași instanțe, în care a fost pronunțată Sentința nr. 5.388 din 27.06.2016, rămasă definitivă prin neapelare, acțiune întemeiată pe dispozițiile art. 453 și art. 454 din Codul de procedură civilă.

3. Prin Sentința nr. 9.839 din 19.12.2016, Judecătoria Târgu Jiu a respins acțiunea, ca neîntemeiată.

4. Instanța de fond a constatat că, deși, într-adevăr, în Dosarul civil nr. 5.222/318/2016 al Judecătoria Târgu Jiu, pârâta B. a pierdut procesul, aflându-se în culpă procesuală, aceasta, în raport cu dispozițiile art. 454 din Codul de procedură civilă, nu poate fi obligată la plata cheltuielilor de judecată suportate de reclamantă în respectivul dosar.

5. Astfel, a reținut prima instanță, în Dosarul nr. 5.222/318/2016, pârâta B. a recunoscut la primul termen de judecată pretențiile reclamantei, atât prin răspunsul la interogatoriu, cât și prin cuvântul în dezbateri, când a solicitat admiterea acțiunii.

6. Pe de altă parte, prealabil procesului înregistrat sub nr. 5.222/318/2016, pârâta B. nu a fost pusă în întârziere de către reclamantă și nici nu se afla de drept în întârziere.

7. De asemenea, invocând dispozițiile art. 1576 din Codul civil din 1864, față de încheierea contractului de împrumut sub imperiul vechiului Cod civil, și având în vedere dispozițiile art. 6 alin. (2) și (3) din noul Cod civil și art. 102 alin. (1) din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 71/2011*), prima instanță a reținut că obligația de restituire a împrumutului este o obligație de a da, astfel încât punerea în întârziere a debitorului nu se poate realiza decât printr-o notificare adresată prin intermediul executorului judecătoresc, față de dispozițiile art. 1079 alin. 1 din Codul civil din 1864.

8. De asemenea, prima instanță a constatat că pârâta B. nu se afla de drept în întârziere la momentul promovării procesului înregistrat pe rolul Judecătoria Târgu Jiu sub nr. 5.222/318/2016, așa cum a susținut reclamanta, nefiind incidentă niciuna din ipotezele prevăzute de art. 1079 alin. 2 din Codul civil din 1864.

9. Împotriva sentinței pronunțate de prima instanță a formulat apel reclamanta A., arătând că, deși pârâta B. a recunoscut pretențiile la primul termen de judecată, nu pot fi incidente dispozițiile art. 454 din Codul de procedură civilă, întrucât, la data formulării acțiunii, pârâta era de drept în întârziere cu privire la sumele solicitate.

III. Dispozițiile normative supuse interpretării

10. Codul de procedură civilă:

„Închiderea dezbaterilor în fond

Art. 394. — (1) Când consideră că au fost lămurite toate împrejurările de fapt și temeiurile de drept ale cauzei, președintele închide dezbaterile.

(2) Dacă va considera necesar, instanța poate cere părților, la închiderea dezbaterilor, să depună completări la notele întocmite potrivit art. 244. Părțile pot depune aceste completări și în cazul în care acestea nu au fost cerute de instanță.

(3) După închiderea dezbaterilor, părțile nu mai pot depune niciun înscris la dosarul cauzei, sub sancțiunea de a nu fi luat în seamă.”

„Dovada cheltuielilor de judecată

Art. 452. — Partea care pretinde cheltuieli de judecată trebuie să facă, în condițiile legii, dovada existenței și întinderii lor, cel mai târziu la data închiderii dezbaterilor asupra fondului cauzei.

Acordarea cheltuielilor de judecată

Art. 453 — (1) Partea care pierde procesul va fi obligată, la cererea părții care a câștigat, să îi plătească acesteia cheltuieli de judecată.

(2) Când cererea a fost admisă numai în parte, judecătorii vor stabili măsura în care fiecare dintre părți poate fi obligată la plata cheltuielilor de judecată. Dacă este cazul, judecătorii vor putea dispune compensarea cheltuielilor de judecată.”

11. *Normele metodologice pentru aplicarea Legii nr. 146/1997:*

„Art. 14. — De asemenea, nu se timbrează: cererile de îndreptare a erorilor materiale, tranzacțiile intervenite între părți în cursul procesului civil, cererile accesorii privind cheltuielile de judecată, precum și cererile pentru exercitarea căilor de atac în astfel de situații.”

IV. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

12. Reclamanta a apreciat că dovada cheltuielilor de judecată poate fi făcută și în dosarul nou-format, care are ca obiect tocmai plata acestor cheltuieli, și nu doar până la închiderea dezbaterilor în dosarul care a ocazionat aceste cheltuieli, cu condiția ca data achitării cheltuielilor să fie anterioară pronunțării soluției în dosarul inițial.

13. Intimata nu a exprimat un punct de vedere asupra chestiunii de drept ce face obiectul sesizării.

V. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea

A. Cu privire la admisibilitatea sesizării

14. Instanța de trimitere a apreciat că sunt îndeplinite cerințele prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, reținând următoarele: este investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță; soluționarea cauzei depinde de lămurirea modului de interpretare a dispozițiilor legale ce constituie obiectul sesizării; chestiunea de drept este nouă și asupra ei Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o altă hotărâre; problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici a unei alte sesizări, în condițiile art. 519 din Codul de procedură civilă.

B. Cu privire la chestiunea de drept ce formează obiectul sesizării

15. Din succesiunea prevederilor legale din Codul de procedură civilă, respectiv art. 451 — care stabilește cheltuielile de judecată, tipul acestora, modalitatea în care pot fi diminuate și proveniența lor, art. 452 — care stabilește modalitatea în care se administrează probe cu privire la existența și întinderea cheltuielilor de judecată și art. 453 — care stabilește condițiile în care se pot acorda cheltuielile de judecată, ar rezulta că fiecare dintre aceste dispoziții legale reglementează aspecte distincte în ceea ce privește solicitarea cheltuielilor de judecată, și anume obiectul și proba acestora, precum și partea căreia i se cuvin aceste cheltuieli de judecată.

16. În interpretarea instanței de apel, dovada cheltuielilor de judecată trebuie făcută în dosarul în care au fost ocazionate, până la închiderea dezbaterilor asupra fondului, indiferent dacă aceste cheltuieli au fost solicitate în acel dosar ori sunt solicitate pe cale separată, într-o nouă cauză având ca obiect pretenții, norma prevăzută la art. 452 din Codul de procedură civilă, care este de strictă interpretare și aplicare, nefăcând nicio distincție după cum cheltuielile sunt solicitate în cauza ce le-a ocazionat sau pe cale separată.

17. În opinia instanței de trimitere, relevant este momentul până la care se poate face dovada acestor cheltuieli de judecată, și anume închiderea dezbaterilor în litigiul în care au fost ocazionate cheltuielile de judecată solicitate. Practic, indiferent dacă au fost sau nu solicitate cheltuielile de judecată în dosarul care le-a ocazionat, art. 14 din Normele metodologice pentru aplicarea Legii nr. 146/1997, astfel cum a fost interpretat prin Decizia nr. 19 din 18 decembrie 2013 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, acordă părții posibilitatea de a solicita aceste cheltuieli pe cale separată. În această situație, în care se solicită pe cale separată, proba cheltuielilor de judecată (în ceea ce privește existența și întinderea lor) nu poate fi făcută în dosarul având ca obiect aceste cheltuieli de judecată.

18. Din interpretarea cumulată a dispozițiilor art. 394 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora, după închiderea dezbaterilor (ca etapă procesuală distinctă în cadrul derulării procesului civil), părțile nu mai pot depune niciun înscris la dosarul cauzei, sub sancțiunea de a nu fi luat în seamă, precum și a dispozițiilor art. 452 din același cod, potrivit cărora partea care pretinde cheltuieli de judecată trebuie să facă, în condițiile legii, dovada existenței și a întinderii lor cel mai târziu la data închiderii dezbaterilor asupra fondului cauzei, rezultă că, în situația în care cheltuielile de judecată sunt solicitate pe calea unei cereri accesorii, partea trebuie să facă dovada existenței și a întinderii lor până la închiderea dezbaterilor asupra fondului acestei cauze.

19. Dacă această dovadă a cheltuielilor de judecată s-ar face prin depunerea unor documente după momentul la care instanța declară închise dezbaterile, în aplicarea art. 394 din Codul de procedură civilă, instanța investită cu capătul accesoriu de cerere privind cheltuielile de judecată nu va avea în vedere aceste documente pentru a se pronunța asupra cheltuielilor de judecată.

20. În situația în care dispozițiile art. 452 din Codul de procedură civilă s-ar interpreta în sensul că sintagma „închiderea dezbaterilor asupra fondului cauzei” face referire la momentul procesual prevăzut de art. 394 din același cod, în dosarul în care cheltuielile de judecată se solicită pe cale principală, s-ar ajunge la situația în care partea care solicită aceste cheltuieli de judecată pe cale principală ar avea o situație mai bună, privilegiată, față de partea care, diligentă fiind, formulează această cerere ca un capăt accesoriu în litigiul de fond. Astfel, această parte ar trebui să facă dovada cheltuielilor de judecată în dosarul de fond până la închiderea dezbaterilor în acel dosar, iar partea care le pretinde pe cale separată, chiar dacă nu le-a solicitat în dosarul de fond, poate să procure și să administreze aceste probe după închiderea dezbaterilor asupra fondului litigiului care a ocazionat aceste cheltuieli.

21. S-ar ajunge, astfel, ca, în raport de calea procesuală aleasă de parte (capăt accesoriu în dosarul de fond care ocazionatează cheltuielile de judecată sau capăt principal de cerere într-un dosar distinct de cel care a ocazionat cheltuielile), să existe un regim probatoriu diferențiat în ceea ce privește momentul până la care se poate administra proba acestor cheltuieli de judecată, ceea ce ar conduce la o discriminare a părților, dublată de o situație mai puțin favorabilă a părții diligente, față de situația mai favorabilă a părții care nu s-a preocupat să solicite sau să probeze existența și cuantumul cheltuielilor de judecată în dosarul care le-a ocazionat.

VI. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

22. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii a pronunțat deciziile:

— nr. 19 din 18 noiembrie 2013, prin care s-a stabilit că „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1, art. 2 alin. (1) și

art. 15 lit. p) din Legea nr. 146/1997, cu modificările și completările ulterioare, cererile prin care se solicită, pe cale separată, acordarea cheltuielilor de judecată sunt cereri principale supuse taxei judiciare de timbru, care se calculează la valoarea pretențiilor deduse judecării, chiar dacă cererile care au format obiectul litigiului din care aceste cheltuieli provin au fost scutite de la plata taxelor judiciare de timbru.”;

— nr. 8 din 16 mai 2016², prin care s-a stabilit că „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 2 alin. (1) și art. 7 lit. a) din Legea nr. 188/2000 privind executorii judecătorești, republicată, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 460 alin. 1, art. 246 alin. 1 și 3 și art. 274 alin. 1 din Codul de procedură civilă din 1865, în prezent art. 790 alin. (1), art. 406 alin. (1) și (3) și art. 453 alin. (1) din Codul de procedură civilă, executorul judecătorec nu poate fi obligat la plata cheltuielilor de judecată, în situația în care acesta a renunțat la cererea de validare a popririi ori cererea a fost respinsă de instanță, ca urmare a îndeplinirii obligațiilor de către terțul poprit sau de către debitor.”

23. De asemenea, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a pronunțat Decizia nr. 34 din 16 noiembrie 2015³, care poate prezenta relevanță pentru soluționarea problemei de drept în discuție, prin considerentele în cuprinsul cărora instanța supremă a lămurit natura juridică de drept procesual a cererii de acordare a cheltuielilor de judecată, în sensul stabilirii caracterului principal sau accesoriu al acesteia, precum și a naturii juridice a obligației pe care o conține.

24. În fine, în Dosarul nr. 767/1/2017, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept al instanței supreme a pronunțat Decizia nr. 59 din 18 septembrie 2017⁴, prin care s-a stabilit că „În cauzele având ca obiect obligarea părâtului la suportarea pretenției constând în cheltuielile de judecată generate de un alt litigiu soluționat definitiv, dispozițiile art. 453 alin. (1) din Codul de procedură civilă rămân aplicabile”.

25. La solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, unele instanțe au transmis hotărâri și/sau puncte de vedere, din analiza cărora rezultă că există două orientări cu privire la chestiunea de drept supusă dezlegării:

A) Unele instanțe au apreciat că sintagma „închiderea dezbaterilor asupra fondului cauzei”, prevăzută de art. 452 din Codul de procedură civilă, face referire la dosarul în care se solicită pe cale principală, separată, cheltuielile de judecată.

26. S-au pronunțat, respectiv au opinat în acest sens, următoarele instanțe:

— judecătorii Sibiu (Sentința nr. 894 din 15.02.2017, nedefinitivă), Săliște (sentințele nr. 366 din 22.09.2015, nr. 92/25.02.2016), Petroșani, Brașov, Târgu Cărbunești, Huși, Pătârlagele, Pogoanele, Râmnicu Sărat, Bârlad (sentințele nr. 1.516 din 18 iulie 2017 și nr. 1.639 din 1 septembrie 2017), Iași (sentințele nr. 2.175 din 22 noiembrie 2016, nr. 6.684 din 16 mai 2017 și nr. 4.853 din 22 aprilie 2016), Galați (Sentința nr. 1.000 din 10.02.2016), Sectorului 1 București (sentințele nr. 5.220 din 27 iunie 2017 și nr. 5.602 din 10.07.2017), Sectorului 5 București (sentințele nr. 3.124 din 25.04.2016 și nr. 7.227 din 17.10.2016), Sectorului 6 București (sentințele nr. 998 din 4.02.2015, nr. 10.100 din 6.12.2016, nr. 7.864 din 5.10.2016, nr. 8.801 din 29.10.2015, nr. 1.085 din 9.02.2017 și nr. 9.466 din 14.11.2016), Cluj-Napoca (sentințele nr. 10.339 din 6.12.2016 și nr. 8.290 din 3.10.2016), Tulcea (Sentința nr. 1.828 din 10.07.2017), Arad (sentințele nr. 11.625 din 24 noiembrie 2014, nr. 97 din 14 ianuarie 2015 și nr. 3.237 din 10 iunie 2015), precum și cele din raza tribunalelor Caraș-Severin și Timiș;

² Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 480 din 28 iunie 2016.

³ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 945 din 21 decembrie 2015.

⁴ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 871 din 6 noiembrie 2017.

— tribunalele Sibiu — Secția civilă (opinia majoritară), Gorj — Secția a II-a civilă (Decizia nr. 582 din 1 noiembrie 2016), București — Secția a IV-a civilă (Decizia nr. 2.112 A din 23.06.2017), Tulcea — Secția civilă de contencios administrativ și fiscal (Decizia nr. 166 din 24 februarie 2016) și Prahova — Secția I civilă;

— curțile de apel Brașov, Galați — Secția I civilă (opinia majoritară), Iași și Cluj — Secția a III-a de contencios administrativ și fiscal.

27. S-a arătat, în sprijinul acestei orientări, că litigiul în care se solicită acordarea cheltuielilor de judecată suportate de reclamant în cadrul unui proces anterior, finalizat, are caracter autonom față de litigiul primar, care a generat efectuarea cheltuielilor de judecată, caracter care rezultă din:

a) natura civilă a procesului, independent de natura litigiului care a generat efectuarea cheltuielilor;

b) fundamentul juridic, reprezentat de răspunderea civilă delictuală (decurgând din culpa procesuală și necesitatea acoperirii integrale a prejudiciului cauzat părții câștigătoare);

c) împrejurarea că rațiunea prorogării competenței instanței (întemeiată pe art. 17 din vechiul Cod de procedură civilă, respectiv art. 123 din noul Codul de procedură civilă) nu subzistă în cazul acestor cereri, cu consecința aplicării regulilor de competență de drept comun, astfel cum a statuat Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, în considerentele Deciziei nr. 19 din 18 noiembrie 2013).

28. Pe cale de consecință, dovada efectuării cheltuielilor de judecată poate fi făcută până la închiderea dezbaterilor în dosarul ce are ca obiect solicitarea respectivelor cheltuieli, pe cale principală, chiar dacă această dovadă nu a fost de pusă în dosarul inițial în care au fost ocazionate cheltuielile de judecată, considerându-se că în soluționarea dosarului nou-format sunt pe deplin aplicabile dispozițiile art. 194 lit. e), art. 254 și următoarele din Codul de procedură civilă.

B) Alte instanțe au apreciat că sintagma „închiderea dezbaterilor asupra fondului cauzei”, prevăzută de art. 452 din Codul de procedură civilă, trebuie interpretată ca referindu-se la dosarul în care cheltuielile de judecată au fost ocazionate.

29. S-au pronunțat, respectiv au opinat în acest sens, următoarele instanțe:

— judecătoriile Mediaș, Câmpeni, Turda, Drobeta-Turnu Severin, Vaslui, Buzău, Babadag, precum și cele din circumscripția curților de apel Suceava și Târgu Mureș;

— tribunalele Bacău (Decizia nr. 501 din 21.06.2017), Bihor — Secția I civilă, Satu Mare — Secția I civilă, Gorj — Secția I civilă (Decizia nr. 2.065 din 24.11.2016), Vaslui, Buzău — Secția I civilă, Argeș, Cluj și Olt — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal (Decizia nr. 129 din 30.03.2017), Dâmbovița — Secția I civilă;

— curțile de apel Bacău, Craiova și Târgu Mureș.

30. În cadrul și sprijinul acestei orientări au fost identificate două puncte de vedere:

a) deși este adevărat că legiuitorul a creat posibilitatea recuperării pe cale separată a cheltuielilor de judecată, în cadrul noului litigiu, analiza temeiniciei și legalității acordării acestor cheltuieli se face pe baza dovezilor existente în dosarul de fond (inițial), care a ocazionat efectuarea cheltuielilor, dovezi ce constituie temeiul noii cereri, în conformitate cu dispozițiile art. 394 alin. (3) din Codul de procedură civilă;

b) dispozițiile art. 394 alin. (3) și art. 452 din Codul de procedură civilă vizează exclusiv situația în care cheltuielile de judecată sunt solicitate, ca accesoriu, în cadrul dosarului în care au fost efectuate, nefiind aplicabile în litigiul în care cheltuielile sunt solicitate pe cale principală, separată, întrucât într-un astfel

de litigiu cheltuielile de judecată generate de un alt dosar reprezintă obiectul dosarului pendinte, iar conform art. 194 lit. e) din Codul de procedură civilă, reclamantul este obligat să arate și să atașeze dovezile pe care se sprijină fiecare capăt de cerere. Deoarece art. 452 din Codul de procedură civilă instituie o derogare de la dispozițiile generale privind momentul propunerii probelor, acesta trebuie interpretat restrictiv, iar în cadrul unui litigiu având ca obiect principal acordarea cheltuielilor de judecată trebuie aplicate regulile de drept comun, în sensul că proba cheltuielilor se face în condițiile art. 254 din Codul de procedură civilă.

VII. Jurisprudența Curții Constituționale

31. Prin Decizia nr. 575 din 29 septembrie 2015⁵, instanța de contencios constituțional a respins, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 452 din Codul de procedură civilă, statuând următoarele:

„(...) Curtea observă că procesul care a generat efectuarea cheltuielilor de judecată a fost soluționat prin Sentința civilă nr. 7.361 din 3 iulie 2012, irevocabilă, dată la care erau aplicabile dispozițiile Codului de procedură civilă din 1865 care prevedea la art. 274 alin. (1) că partea care cade în pretenții va fi obligată, la cerere, să plătească cheltuielile de judecată, fără a preciza momentul-limită până la care partea îndreptățită putea să administreze probele referitoare la cheltuielile de judecată pretinse în proces, termen care, se subînțelege, era termenul general de prescripție de 3 ani. Noua reglementare, adoptată ulterior soluționării procesului care a generat cheltuieli de judecată, stabilește un termen pentru administrarea probelor referitoare la cheltuielile de judecată, respectiv până la închiderea dezbaterilor asupra fondului cauzei. Cum însă procesul care a generat cheltuielile de judecată s-a finalizat anterior intrării în vigoare a noului Cod de procedură civilă, dispozițiile art. 452 din Codul de procedură civilă nu sunt aplicabile cauzei. În aceste condiții revine instanțelor judecătorești competența să stabilească modalitatea corectă de aplicare în timp a normelor procesuale referitoare la recuperarea cheltuielilor de judecată.”

32. De asemenea, prin Decizia nr. 463 din 28 iunie 2016⁶, Curtea Constituțională a respins excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 453 alin. (1) din Codul de procedură civilă, făcând referire la jurisprudența instanței supreme, menționată mai sus.

VIII. Răspunsul Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

33. Prin Adresa nr. 2.228/C/3757/III-5/2017 din 7 noiembrie 2017, Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu s-a verificat și nu se verifică, în prezent, practica judiciară, în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept care formează obiectul prezentei sesizări.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

34. Prin raportul întocmit în cauză, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, s-a apreciat că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 519 din același cod, pentru declanșarea mecanismului privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

35. Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorii-raportori și chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită, constată că sesizarea este inadmisibilă, după cum se va arăta în cele ce urmează.

36. Prealabil analizei în fond a problemei de drept supuse dezbaterii, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept trebuie să aprecieze dacă, în

⁵ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 891 din 27 noiembrie 2015.

⁶ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 655 din 26 august 2016.

raport cu întrebarea formulată de titularul sesizării, sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, față de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, ce constituie temeiul sesizării.

37. Potrivit acestor dispoziții legale, „Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.”

38. Reglementând, în cuprinsul textului anterior citat, procedura pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a unor chestiuni de drept, ca mijloc de asigurare a unei practici judiciare unitare în interpretarea și aplicarea legii de către instanțele judecătorești, alături de mecanismul recursului în interesul legii, legiuitorul a instituit o serie de condiții de admisibilitate pentru declanșarea acestei proceduri, condiții care se impun a fi întrunite în mod cumulativ, după cum urmează:

— existența unei cauze aflate în curs de judecată, în ultimă instanță;

— cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;

— ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată;

— chestiunea de drept identificată să prezinte caracter de noutate;

— asupra acestei chestiuni de drept Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat și nici să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

39. Din examinarea circumstanțelor cauzei deduse judecății pe rolul Tribunalului Gorj — Secția I civilă se constată că nu se poate reține îndeplinirea tuturor condițiilor de admisibilitate.

40. Astfel, Tribunalul Gorj — Secția I civilă este investit cu soluționarea unei cereri de apel, în cadrul unui litigiu având ca obiect cererea reclamantei A. de a se dispune obligarea pârâtei B. la plata sumei de 2.205 lei, reprezentând cheltuieli de judecată efectuate într-un alt dosar al aceleiași instanțe (constând în taxă de timbru și onorariu de avocat), în care a fost pronunțată Sentința civilă nr. 5.388 din 27.06.2016, rămasă definitivă prin neapelare; cererea de chemare în judecată a fost întemeiată în drept de către reclamantă pe dispozițiile art. 453 și art. 454 din Codul de procedură civilă.

41. În raport cu obiectul pretenției deduse judecății — o cerere evaluabilă în bani cu valoare de până la 200.000 lei — competența materială de soluționare a cauzei în primă instanță revine judecătoriei, conform art. 94 pct. 1 lit. k) din Codul de procedură civilă (în speță, Judecătoria Târgu Jiu), iar hotărârea pronunțată în primă instanță la data de 19 decembrie 2016 este supusă numai apelului, astfel cum reiese din dispozițiile art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările ulterioare (*Legea nr. 2/2013*), în forma anterioară publicării Deciziei Curții Constituționale nr. 369 din 30 mai 2017, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 20 iulie 2017.

42. În plus, litigiul ce face obiectul dosarului în care a fost formulată sesizarea a fost inițiat pe rolul Judecătoriei Târgu Jiu la data de 28 septembrie 2016, astfel încât decizia ce urmează a fi pronunțată de Tribunalul Gorj în soluționarea apelului nu va putea fi supusă recursului, nefiind incidente efectele Deciziei Curții Constituționale nr. 369 din 30 mai 2017, efecte ce privesc hotărârile pronunțate în apel după publicarea în Monitorul Oficial a acestei decizii, însă în litigiile pornite după data de 20 iulie 2017, având în vedere cele statuate de Curtea Constituțională, coroborate în mod necesar cu prevederile art. 27 din Codul de procedură civilă (cu denumirea marginală „Legea aplicabilă hotărârilor”), potrivit căroră: „*Hotărârile rămân supuse căilor de atac, motivelor și termenelor prevăzute de legea sub care a început procesul.*”

43. Concluzia anterioară se impune, întrucât art. 27 din Codul de procedură civilă nu a făcut obiectul controlului de constituționalitate prin menționata decizie, nici direct și nici prin extinderea controlului de constituționalitate aflat la îndemâna instanței de contencios constituțional, în aplicarea prevederilor art. 18 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căroră: „(1) *Dezbaterea are loc în plenul Curții Constituționale, cu participarea judecătorilor Curții, pe baza sesizării, a documentelor și a punctelor de vedere primite, atât asupra prevederilor menționate în sesizare, cât și asupra celor de care, în mod necesar și evident, nu pot fi dissociate.*”

44. Ca atare, apelul declarat în cauză de către reclamanta A., în conformitate cu art. 95 pct. 2 din Codul de procedură civilă, cade în competența de soluționare a Tribunalului Gorj, instanță de trimitere care judecă în ultimă instanță și, în consecință, va pronunța o hotărâre definitivă (așadar, nesusceptibilă de recurs), astfel cum rezultă din art. 634 alin. (1) pct. 4 teza I, coroborat cu art. 634 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

45. Față de aceste constatări rezultă că primele două condiții de admisibilitate a sesizării sunt întrunite, întrucât cauza în care s-a inițiat mecanismul hotărârii prealabile se află în competența legală de soluționare a unui tribunal investit cu soluționarea unei cauze în ultimă instanță.

46. În ceea ce privește celelalte condiții de admisibilitate este de menționat că în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție, făcându-se referire și la doctrină, s-a arătat constant că procedura reglementată de art. 519 din Codul de procedură civilă are în vedere o problemă de drept reală, care să privească interpretarea diferită sau contradictorie a unui text de lege, a unei reguli cutumiare neclare, incomplete sau, după caz, incerte ori incidența unor principii generale ale dreptului al căror conținut sau a căror sferă de acțiune sunt discutabile, cu scopul împiedicării apariției unei jurisprudențe neunitare în materie.

47. În acest sens, întrebarea formulată în cadrul procedurii prealabile trebuie să vizeze o chestiune de drept determinată, pentru ca soluția dată în această procedură să aibă în vedere numai chestiunea respectivă, iar nu întreaga problematică a textului de lege indicat în sesizare. Instanța supremă nu poate fi investită, în cadrul acestei proceduri, chiar cu interpretarea și aplicarea legii în scopul soluționării cauzei respective, atribut ce intră și trebuie să rămână în sfera de competență a instanței de judecată (a se vedea, de exemplu, deciziile nr. 16 din 23 mai 2016⁷ și nr. 31 din 15 mai 2017⁸ ale Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept al instanței supreme).

48. Din această perspectivă, instanței de trimitere îi revine obligația de a demonstra, prin încheierea de sesizare, existența unei chestiuni de drept veritabile, și nu ipotetice, inclusiv prin indicarea tuturor elementelor relevante în procesul de interpretare a normei, pentru a nu se ajunge la depășirea

⁷ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 779 din 5 octombrie 2016.

⁸ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 471 din 22 iunie 2017.

limitelor investiției în soluționarea sesizării, chestiune de drept care trebuie să aibă incidență directă în cauza cu care instanța de trimitere este investită (a se vedea, de exemplu, Decizia nr. 1 din 18 ianuarie 2016⁹ a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept al instanței supreme), dar și pentru a se evita, în același timp, ca dezlegarea dată de către instanța supremă să nu aibă în vedere însuși obiectul investiției instanței de trimitere și să nu conducă la dezlegarea pe fond a pricinii (a se vedea, de exemplu, Decizia nr. 33 din 16 noiembrie 2015¹⁰ a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept al instanței supreme).

49. Înalta Curte de Casație și Justiție constată, însă, că în cauză nu este îndeplinită cerința legăturii cu cauza a dispozițiilor legale a căror interpretare se solicită în cadrul chestiunii de drept enunțate de instanța de trimitere astfel:

„Interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 452 din Codul de procedură civilă, raportat la dispozițiile art. 453 și art. 394 alin. (3) din același cod și art. 14 din Normele metodologice pentru aplicarea Legii nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, aprobate prin Ordinul ministrului de stat, ministrul justiției, nr. 760/C din 22 aprilie 1999, precum și la Decizia nr. 19 din 18 noiembrie 2013 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, în sensul de a se stabili dacă sintagma «închiderea dezbaterilor asupra fondului cauzei» din cuprinsul art. 452 din Codul de procedură civilă face referire la dosarul în care s-au ocazionat cheltuielile de judecată sau la dosarul în care se solicită, pe cale principală, cheltuielile de judecată, în condițiile în care art. 394 alin. (3) din același cod prevede că după închiderea dezbaterilor părțile nu mai pot depune niciun înscris la dosarul cauzei, sub sancțiunea de a nu fi luat în seamă.”

50. Astfel cum reiese din expozeul litigiului, cererea de chemare în judecată formulată de reclamanta A. are ca obiect solicitarea de obligare a pârâtei B. la plata sumei de 2.205 lei, reprezentând cheltuieli de judecată efectuate într-un litigiu anterior, soluționat definitiv, cheltuieli constând în taxă judiciară de timbru și onorariu de avocat.

51. Reclamanta însăși și-a întemeiat cererea de chemare în judecată pe dispozițiile art. 452 și art. 453 din Codul de procedură civilă.

52. Cu toate acestea, instanțele de fond nu și-au exercitat rolul activ în condițiile legii și nu au dat faptelor o corectă calificare din punct de vedere juridic.

53. Potrivit dispozițiilor art. 22 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Judecătorul soluționează litigiul conform regulilor de drept care îi sunt aplicabile.

(2) Judecătorul are îndatorirea să stăruie, prin toate mijloacele legale, pentru a preveni orice greșală privind aflarea adevărului în cauză, pe baza stabilirii faptelor și prin aplicarea corectă a legii, în scopul pronunțării unei hotărâri temeinice și legale. În acest scop, cu privire la situația de fapt și motivarea în drept pe care părțile le invocă, judecătorul este în drept să le ceară să prezinte explicații, oral sau în scris, să pună în dezbaterile acestora orice împrejurări de fapt sau de drept, chiar dacă nu sunt menționate în cererea sau în întâmpinare, să dispună administrarea probelor pe care le consideră necesare, precum și alte măsuri prevăzute de lege, chiar dacă părțile se împotrivesc.”

54. În ceea ce privește instanța de apel este de menționat că art. 479 alin. (1) din Codul de procedură civilă stabilește că „Instanța de apel va verifica, în limitele cererii de apel, stabilirea situației de fapt și aplicarea legii de către prima instanță. Motivele de ordine publică pot fi invocate și din oficiu.”

55. Pretenția dedusă judecătii de către reclamantă, deși decurge din cheltuielile de judecată efectuate într-un litigiu anterior, soluționat definitiv și în care a avut calitatea de parte care a câștigat procesul, nu poate fi calificată ca având obiect obligarea pârâtei la plata cheltuielilor de judecată pe care reclamanta le-a efectuat în procesul anterior, ci o cerere de despăgubire a sa cu contravaloarea cheltuielilor de judecată efectuate în litigiul în care a avut calitatea de parte câștigătoare a procesului, cerere având ca fundament juridic răspunderea civilă delictuală a pârâtei și ideea de culpă procesuală a acesteia, ca parte care a pierdut procesul.

56. Or, în condițiile în care reclamanta nu a solicitat cheltuielile de judecată în litigiul originar, neformulând o astfel de cerere accesorie, ci a optat pentru solicitarea pe cale separată a acestora într-un litigiu ulterior și distinct, formulând o atare pretenție pe calea unei cereri principale, rezultă că litigiul ulterior este unul autonom în raport cu cel inițial, supus, din punct de vedere procesual, unor reguli proprii de judecată și probațiune.

57. În consecință, temeiul juridic al cererii nu îl constituie în mod direct dispozițiile art. 452 și următoarele din Codul de procedură civilă, indicate ca atare de către reclamantă (norme aplicabile în cazul în care solicitarea de acordare a cheltuielilor de judecată ar fi fost formulată pe calea unei cereri accesorii în litigiul originar), ci dispozițiile din Codul civil, care reglementează instituția răspunderii civile delictuale, anume art. 1.357 și următoarele din acest cod.

58. Mai mult decât atât, se observă că această calificare a unei situații de fapt, similare celei deduse judecătii instanței de trimitere, rezultă cu evidență și din considerentele Deciziei nr. 19 din 18 noiembrie 2013, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii.

59. Relevante, din acest punct de vedere, sunt următoarele considerente din cuprinsul menționatei decizii, obligatorii pentru instanțe:

„Din interpretarea coroborată a ipotezelor expres prevăzute de art. 14 din Normele metodologice pentru aplicarea Legii nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, aprobate prin Ordinul ministrului justiției nr. 760/C/1999, cu dispozițiile art. 13 din același act normativ (care reglementează exceptarea de la plata taxei judiciare de timbru a cererilor care îndeplinesc cumulativ două condiții, respectiv sunt depuse în cursul judecătii și nu modifică valoarea taxabilă sau caracterul cererii inițiale) se poate concluziona că art. 14 din Normele metodologice pentru aplicarea Legii nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, aprobate prin Ordinul nr. 760/C/1999 al ministrului justiției este aplicabil exclusiv cererilor de acordare a cheltuielilor de judecată care îndeplinesc condiția de a fi cereri accesorii, respectiv sunt formulate în chiar litigiul în care au fost efectuate.

În funcție de criteriul de clasificare determinat de calea procedurală aleasă de parte, pentru considerentele care au fost expuse și în doctrină, acestea au caracterul de cereri principale. În plus, acestea au caracter autonom față de litigiile primare, care decurge din:

a) natura civilă a procesului, independent de natura litigiului care a generat efectuarea cheltuielilor,

b) fundamentul juridic, reprezentat de răspunderea civilă delictuală (decurgând din culpa procesuală și necesitatea acoperirii integrale a prejudiciului cauzat părții câștigătoare), și

c) împrejurarea că rațiunea prorogării competenței instanței în temeiul dispozițiilor art. 17 din vechiul Cod de procedură civilă (respectiv art. 123 din noul Cod de procedură civilă) nu subzistă

⁹ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 223 din 25 martie 2016.

¹⁰ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 77 din 2 februarie 2016.

în cazul acestor cereri, cu consecința aplicării regulilor de competență de drept comun.

Aceste caracteristici (*cereri principale cu caracter autonom*) aparțin deopotrivă și cererilor prin care se solicită, pe cale separată, acordarea cheltuielilor de judecată rezultate din procese care au fost scutite de taxă judiciară de timbru.”

60. Față de cele anterior redate din cuprinsul considerentelor Deciziei nr. 19 din 18 noiembrie 2013, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, rezultă că, în cauză, nu este îndeplinită nici cerința noutății chestiunii de drept, întrucât pe calea unor dezlegări incidentale în cuprinsul unor considerente decizorii, instanța supremă, pe calea mecanismului de unificare a practicii judiciare, a dezlegat chestiunea calificării juridice ca cerere principală și a caracterului autonom al litigiului prin care partea care a câștigat procesul tinde la recuperarea cheltuielilor de judecată, pe cale separată, după soluționarea definitivă a cauzei în care acestea au fost efectuate.

61. Or, acest indiciu esențial de soluționare a apelului cu care instanța de trimitere este investită se afla la îndemâna sa, întrucât decurge din statuări anterioare ale Înaltei Curți de Casație și Justiție în cadrul mecanismelor de unificare a practicii judiciare și, totodată, constituie premisa necesară a aplicării legii în cauza dedusă judecării.

62. În consecință, dispozițiile legale a căror interpretare coroborată a solicitat-o instanța de trimitere nu sunt incidente în cauza cu care a fost investită — art. 452, art. 453 și art. 394 alin. (3) din Codul de procedură civilă — decât, eventual, în legătură cu cheltuielile de judecată solicitate în acest nou litigiu, situație nerelevantă în cauză și, prin urmare, străină de obiectul prezentei sesizări (chestiune dezlegată, de altfel, prin Decizia nr. 59 din 18 septembrie 2017, prin care s-a stabilit că „În cauzele având ca obiect obligarea pârâtului la suportarea pretenției constând în cheltuielile de judecată generate de un alt litigiu soluționat definitiv, dispozițiile art. 453 alin. (1) din Codul de procedură civilă rămân aplicabile”).

68. Pentru aceste considerente, constatând că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate prevăzute de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, în temeiul art. 521 alin. (1) din același cod,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Gorj — Secția I civilă, în Dosarul nr. 15.721/318/2016, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 452 din Codul de procedură civilă, raportat la dispozițiile art. 453 și art. 394 alin. (3) din același cod și art. 14 din Normele metodologice pentru aplicarea Legii nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, aprobate prin Ordinul ministrului de stat, ministrul justiției, nr. 760/C din 22 aprilie 1999, precum și la Decizia nr. 19 din 18 noiembrie 2013 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, în sensul de a se stabili dacă sintagma «închiderea dezbaterilor asupra fondului cauzei» din cuprinsul art. 452 din Codul de procedură civilă face referire la dosarul în care s-au ocazionat cheltuielile de judecată sau la dosarul în care se solicită, pe cale principală, cheltuielile de judecată, în condițiile în care art. 394 alin. (3) din același cod prevede că după închiderea dezbaterilor părțile nu mai pot depune niciun înscris la dosarul cauzei, sub sancțiunea de a nu fi luat în seamă.”

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședința publică din data de 22 ianuarie 2018.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
GABRIELA ELENA BOGASIU

Magistrat-asistent,
Aurel Segărceanu

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2018 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2018 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

